

Nr 55.

Av herr **Johansson** i Edsbyn, om viss ändring i lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område.

Enligt lag om expropriation av den 12 maj 1917, 1 § mom. 8, kan fastighet som tillhör annan än kronan tagas i anspråk genom expropriation, om konungen prövar det nödigt, »för att bereda befolkningen eller en väsentlig del därav å en ort mark till uppförande av byggnad för överläggningar eller föredrag i allmänna frågor eller åsyftande religiös uppbyggelse, folkbildning, nykterhetens främjande eller annat därmed jämförligt ideellt ändamål av synnerlig vikt.»

Med detta har man i princip gått in för att genom lagstiftningen bereda möjlighet förvärva mark för uppförande av byggnader avsedda för ovan uppräknade ändamål, även i de fall då ett frivilligt köpeavtal härför av en eller annan anledning icke kan komma till stånd.

Då sedermera lagen av den 26 mars 1920 kom till stånd, om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område, så förefaller det som det skulle varit helt naturligt, att nyttjanderättshavare, som å upplåtet område låtit uppföra byggnader för ändamål som omförmäles i expropriationslagens 1 § mom. 8, även givits rätt att inlösa sådant område. Så har dock icke skett, kanske beroende helt enkelt på ett förbiseende. Sistnämnda lag stadgar nämligen enligt 1 § att sådan rätt tillkommer endast nyttjanderättshavare som å det upplåtna området uppfört *nöjaktig bostad* för sig och sin familj. Då byggnader för de ändamål som omförmäles i expropriationslagens 1 § mom. 8 icke lära kunna hänföras till bostad för brukaren, så torde heller icke lagen om lösningsrätt i vissa fall för brukaren av sådant område kunna komma i tillämpning.

Då det emellertid lär förekomma fall där områden blivit upplåtna på tjugo års tid och däröver, för uppförande av samlingslokaler för de ändamål som i expropriationslagen omnämnas, så synes det mig som konsekvensen fordrade, att lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område utsträcktes till att gälla även för nyttjanderättshavare, som å det upplåtna området har nöjaktiga byggnader avsedda för överläggningar eller föredrag i allmänna frågor eller åsyftande religiös uppbyggelse, folkbildning, nykterhetens främjande eller annat därmed jämförligt ideellt ändamål av synnerlig vikt. Det kan icke gärna betraktas som någon ytterligare beskärning av äganderätten, utöver vad expropriationslagen därom stadgar, om bestämmelserna i lagen om rätt i vissa fall för nyttjande-

rättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område bringades i överensstämmelse med expropriationslagens bestämmelser om ändamål för vilken lösningsrätt kunde få ifrågakomma. Det innebure endast en praktisk åtgärd för att möjliggöra förvärvande av ett redan för sitt ändamål upplåtet område, med mindre kostnader och ett enklare förfarande, än om det skall ske genom expropriation.

På grund av vad sålunda anförts hemställas, att riksdagen måtte besluta

a) sådan ändring i lagen av den 26 mars 1920, om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område, att däri även inbegripes nyttjanderättshavare som ha det för sig upplåtna området bebyggt med nöjaktiga byggnader avsedda för överläggningar eller föredrag i allmänna frågor eller åsyftade religiös uppbyggelse, folkbildning, nykterhetens främjande eller annat därmed jämförligt ideellt ändamål av synnerlig vikt.

b) att vederbörande utskott utarbetar de härför behöfliga tilläggen och ändringarna i lagtexten.

Stockholm den 19 januari 1925.

O. Johansson,
Edsbyn.
